

JYLLAN OPINTO-OPAS

Päivittäiset työajat

1. oppitunti 8.30 - 9.45
2. oppitunti 9.55 - 11.10
3. oppitunti 11.25 - 13.10 (ruokailu alla olevan aikataulun mukaisesti)
4. oppitunti 13.20 - 14.35
5. oppitunti 14.45 - 16.00

Ruokailu:

- 3. vuosikurssi klo 11.50 - 12.20
- 2. vuosikurssi klo 12.00 - 12.30
- 1. vuosikurssi klo 12.10 - 12.40

Jos opiskelet 3. oppitunnin Rehtorintiellä tai sinulla on liikuntaa, menet ruokailuun: 12.40-13.15. Projektiviikon ja päättöviikolla kaikki ruokailevat oman vuosikurssin ruokavuorolla 11.50-12.40.

Projektiviikon työajat

Ensimmäinen oppitunti (180min)
Abit: 08.50-11.50
Kakkoset: 09.00-12.00
Ykköset: 09.10-12.10
Ruokailut normaalisti 11.50, 12.00 ja 12.10.
Toinen oppitunti (180min) kaikilla vuosikursseilla 12.40-15.40

Vanhempainillat

1 vuosikurssi	23.8.2021	klo 18.00
2 vuosikurssi	24.1.2022	klo 18.00
3 vuosikurssi	25.10.2021	klo 18.00
Esittelyilta 9-luokkalaisten vanhemmille	19.1.2021	klo 18.00

Tuntikiertokaavio

	MA	TI	KE	TO	PE
08:30 - 09:45	2	7	4	7	1
09:55 - 11:10	3	5	2	5	4
11:25 - 13:10	7	4	3	1	6
13:20 - 14:35	6	1	6	2	5
14:45 - 16:00	8	YS-AIKA	8	3	8

LUKIO-OPINNOT

Lukio on kolmevuotinen. Perustellusta syystä lukiota voi pidentää neljävuotiseksi esimerkiksi kilpaurheilun, vaihto-opiskelun tai pidempiaikaisen sairastelun vuoksi. Valmistumiseen vaaditaan ainakin 75 kurssia, joista vähintään 47-51 (matematiikan laajuuden mukaan) on pakollisia ja vähintään 10 syventäviä. Lukion pidentämisestä neljä vuotiseksi sovitaan yhdessä opinto-ohjaajan kanssa. Lukion koko oppimäärä on saavutettu, kun kaikkien opinto-ohjelmaan kuuluvien aineiden oppimäärät on suoritettu hyväksytysti.

Tässä opinto-oppaassa kurssilla tarkoitetaan 2op laajuista opintojaksoa (LOPS2021). Yhteensä opintopisteitä tulee siis suorittaa 150. Pakollisia opintoja on 94-102op.

Opetusta voidaan antaa myös puolen kurssin mittaisina kokonaisuuksina. Opiskelun voi keskeyttää tai jakson kurssimäärää saa vähentää perustellusta syystä rehtorin tai opinto-ohjaajan luvalla.

Opiskelu voidaan järjestää toisin kuin opetussuunnitelmassa säädetään, jos se on opiskelijan osaamisen, taustan, olosuhteiden tai terveydentilan kannalta perusteltua. Tällaisista järjestelyistä ja poikkeuksista päättää rehtori.

Opinto-ohjelma

Kussakin jaksossa opiskelijan on valittava ja opiskeltava vähintään neljää kurssia. Suorittaakseen opinnot kolmessa lukuvuodessa opiskelijan on jaksoittain opiskeltava noin kuusi kurssia. Jaksokohtainen minimi neljä kurssia ei siis riitä valmistumiseen kolmessa vuodessa.

Opinto-ohjelman muutoksista ja tarkistamisesta keskustellaan kyseisen aineenopettajan, oman ryhmänohjaajan ja opon kanssa. He ohjaavat tarvittaessa rehtorin puheille. Rehtorin lupaa/päätöstä tarvitsee mm.

- S2-opintojen aloittaminen
- tavallisesta poikkeavat kieliopinnot
- neljännen vuoden opiskelu (tarvitsee rehtorin hyväksynnän, vaikka suunnitelma tehdään opon kanssa)
- alle neljän kurssin suorittaminen jaksossa
- vaihto-opiskelu
- itsenäisten suorittaminen tämän oppaan ohjeiden vastaisesti
- etenemisesteiden selvittämisessä
- etä- tai muu poikkeava opiskelu

Kurssin suorittaminen ja oppiaineen oppimäärän arviointi

Jokaisen oppiaineen oppimäärä koostuu kursseista. Kurssin pituus on 38 tuntia. Jokainen kurssi arvostellaan. Kurssit opetetaan yleensä keskitetysti eli yhden jakson aikana viisi tuntia viikossa.

Opiskelijan suorittama kurssi arvioidaan sen päätyttyä. Arvioinnin tehtävänä on **antaa palautetta opiskelijalle kurssin tavoitteiden saavuttamisesta** ja oppiaineen opiskelun etenemisestä. Lukion kurssien arvosanoilla on hyvin harvoin vaikutusta jatko-opiskeluun hakiessa. Kurssin arviointi perustuu paitsi mahdollisiin kirjallisiin kokeisiin, myös opintojen edistymisen jatkuvaan havainnointiin ja opiskelijan tuotosten arviointiin. Opiskelijan oma itsearviointi voidaan ottaa huomioon käyttäen hyväksi mm. kurssiarviointikeskusteluja.

Numeroarvostelusta poiketaan niiden kurssien osalta, jotka on erikseen ainekohtaisesti määritelty. Nämä kurssit arvioidaan merkinnällä suoritettu/hylätty (ks. Espoonlahden lukion ops).

10 erinomainen

9 kiitettävä

8 hyvä

7 tyydyttävä

6 kohtalainen

5 välttävä

4 hylätty

S suoritettu

K keskeytetty

P puuttuvia suorituksia

Kurssi on suoritettu vasta, kun siihen liittyvät, arvioinnin kannalta tarvittavat työt ja osiot on tehty. Jos töitä tai osioita puuttuu, arvosanan tilalle voidaan merkitä P (suorituksia puuttuu). Puuttuvat suoritukset on tehtävä opettajan määräämään aikaan kuitenkin viimeistään kyseisen jakson uusintakoepäivänä. Jos kurssin oppimäärän opiskelua ei voi todentaa, kurssia ei voi arvioida. Näin voi käydä esimerkiksi runsaiden poissaolojen (myös sairaudesta johtuvien) tai isompien kurssiin liittyvien suoritusten puuttumisen vuoksi. Tällöin arvosanan tilalle merkitään K (keskeytetty). Tällöin kurssi on käytävä kokonaisuudessaan uudelleen.

Opiskelijan arvioinnista päättää kunkin oppiaineen osalta opiskelijan opettaja(t). Aineen koko oppimäärän päättöarvioinnista päättävät opiskelijan opettajat yhdessä.

Oppiaineen oppimäärä muodostuu opiskelijan oman suunnitelmansa mukaan suorittamista pakollisista ja syventävistä kursseista sekä niihin läheisesti liittyvistä soveltavista kursseista. Samassa oppiaineessa eri opiskelijoilla voi olla erilaajuiset oppimäärät.

Oppiaineen oppimäärän arvosana määräytyy suoritettujen pakollisten ja opetussuunnitelman perusteissa määriteltyjen valtakunnallisten syventävien kurssien kurssiarvosanojen aritmeettisena keskiarvosanana. Mainituista opinnoista opiskelijalla saa olla hylättyjä kurssiarvosanoja enintään seuraavasti

Opiskelusuunnitelman mukaisesti opiskeltuja pakollisia ja opetussuunnitelman perusteissa määriteltyjä valtakunnallisia syventäviä kursseja	joista voi olla hylättyjä kurssiarvosanoja enintään
1–2 kurssia	0
3–5 kurssia	1
6–8 kurssia	2
9 kurssia tai enemmän	3

Oppiaineen oppimäärässä ovat mukana kaikki opiskelijan arvioidut pakolliset ja opetussuunnitelman perusteissa määritellyt valtakunnalliset syventävät kurssit, eikä mitään niistä voi jälkikäteen poistaa. Hylättyjä koulukohtaisia syventäviä tai soveltavia kursseja ei lasketa mukaan lukion oppimäärään.

Jaksotodistukset

Opiskelija saa jokaisesta jaksosta jaksotodistuksen, joka on nähtävissä Wilmassa.

Päättötodistuksessa numeroin arvioitavat oppiaineet

Lukioasetuksen määrittämin numeroarvosanoin arvioidaan kaikki pakollisten oppiaineiden oppimäärät sekä valinnaiset vieraat kielet. Opinto-ohjauksesta annetaan suoritusmerkintä. Mikäli opiskelija pyytää, hän on oikeutettu saamaan suoritusmerkinnän liikunnasta ja sellaisista oppiaineista, joissa opiskelijan suorittama oppimäärä käsittää vain yhden kurssin sekä valinnaisista vieraista kielistä, mikäli opiskelijan suorittama oppimäärä niissä käsittää vain kaksi kurssia.

Etenemiseste

Etenemiseste muodostuu silloin, kun hylättyjen arvosanojen kokonaismäärä on vähintään 1/3 kyseisen oppiaineen pakollisten ja suoritettujen valtakunnallisten syventävien kurssien yhteismäärästä. Etenemiseste poistuu, kun hylätty kurssi suoritetaan hyväksytysti. Opinnot voivat myös jatkaa opettajan kanssa tehdyn suunnitelman perusteella.

Projekti- ja päättöviikot

Periodin puolessavälissä on neljän päivän projektiviikko ja periodin lopussa on päättöviikko. Projekti- ja päättöviikkojen ajankohdat ja aikataulut näkyvät Wilmassa.

Arviointit tulevat noin 10 päivän kuluttua jakson päättymisestä, ja kunkin jakson uusintanäyttö järjestetään noin viikon kuluttua arvioinnista. 5. jakson uusintanäyttö järjestetään seuraavana syksynä 1. jakson alussa. Aikataulut näkyvät lukuvuosikalenterissa.

Uusintakuulustelut

Uusintakuulustelu järjestetään koulun lukuvuosikalenteriin merkittynä aikana yleensä klo 15 – 18 Ilmoittautuminen tehdään Wilmassa viimeistään kalenterissa ilmoitettuna päivänä. Jos opiskelija ei ilmoittaudu tai jättää etukäteen ilmoittamatta pois uusinnasta, uusintakerta katsotaan käytetyksi. Opiskelija voi uusia hylätyn suorituksen yhden kerran. Hylätty suoritus on uusittava heti arviointia seuraavassa uusinnassa. Jos myös uusintasuositus on hylätty, opiskelijan on osallistuttava kurssille tai opintojaksolle uudestaan. Hyväksytyäkin arvosanaa voi yrittää korottaa kerran seuraavassa kalenteriin merkityssä korotusuusinnassa. Korotusuusintoja järjestetään kaksi kertaa lukuvuodessa. Tällöin parempi arvosana jää voimaan. Korotusuusinnat ovat 4. periodissa (periodien 1-3 kurssit/opintojaksot) ja elokuussa ennen 1. jakson opetuksen alkamista (periodien 4-5 kurssit/opintojaksot).

Uusintaoikeus: Opiskelijalle syntyy oikeus uusintaan tai uusinnan uusintaan vain, jos häneltä jää kurssi- tai opintojaksosuoritus hyväksyttävästä syystä tekemättä. **Hyväksyttävä syy pitää ilmoittaa kyseisen aineen opettajalle Wilmassa ennen kokeen tai muun suorituksen alkamista.** Opettajalla tai rehtorilla pitää olla mahdollisuus pyytää Wilmassa tai soittamalla lisäselvitystä ennen ja jälkeen arviointia. Opiskelijan tulee antaa lisäselvitys välittömästi. Rehtori voi vaatia lääkärintodistuksen kyseiseltä päivältä. Poissaolo arvioinnista merkitään arviointikirjaan P-merkinnällä, mikä muutetaan arvosanaksi seuraavan uusinnan jälkeen.

Itsenäisten suoritusten ja opintojen hyväksi lukemisen periaatteet

Opiskelijalla on oikeus suorittaa opintojaksoja itsenäisesti, jos itsenäisen suorittamisen ehdot täyttyvät. Pääsääntöisesti aineiden ensimmäisiä kursseja, kahta peräkkäistä tai aikaisemmin keskeytynyttä opintojaksoa ei voi suorittaa itsenäisesti. Tiettyjä alla lueteltuja opintojaksoja ei voi suorittaa itsenäisesti. Aineen edellisestä suorituksesta tulee olla vähintään hyvät (8) tiedot. Samanaikaisesti opiskelijalla voi olla vain yksi itsenäinen suoritus kesken. Itsenäisestä suorittamisesta opiskelija ja opettaja tekee sopimuksen mihin kirjataan suoritukseen vaadittavat tehtävät, näytöt ja kokeet, sekä niiden aikarajat. Opiskelija täyttää yhdessä opettajan kanssa sopimuksen itsenäisestä suorituksesta ennen ja toimittaa sen kansliaan kyseisen jakson ensimmäisen viikon aikana. Suoritus pitää olla valmis viimeistään kyseisen jakson uusintapäivänä, jos ei toisin sovita. Tarkemmat ajat on merkitty lukuvuosikalenteriin. Jos opiskelija jättää suoritukset palauttamatta sopimuksen mukaisesti tai hän saa kokeesta hylätyn, hänelle merkitään kurssista K. Itsenäisestä suorituksesta vaaditaan hyväksytyt arvosana. Opintopöytäkirjassa ja lukuvuosikalenterissa tarkennetaan itsenäisten suorittamisen aikataulua ja opintojaksoja joita ei voi suorittaa itsenäisesti.

Rehtorin päätöksellä opiskelija voi suorittaa opintojaksoja itsenäisesti tästä poikkeavalla tavalla esimerkiksi, jos opiskelija on estynyt pääsemään kouluun.

Oppiaineen ensimmäisiä opintojaksoja ei voi suorittaa itsenäisesti.

Opintojaksot joita **ei voi** suorittaa itsenäisesti ovat:

Koulukohtaiset opintojaksot

Kielten ja äidinkielen puheviestinnän kurssit

Kaikki taito- ja taideaineiden pakolliset kurssit

Opinto-ohjaus

Muissa oppilaitoksissa suoritettavat kurssit ja Espoon yhteistarjonta

Rehtori päättää muualla suoritettujen opintojaksojen ja muualla hankitun osaamisen hyväksilukemisen opiskelijan rehtorille tai koulun kansliaan toimittamien todistusten ja muiden asiakirjojen perusteella. Ennen muualla suoritettavan opintojakson aloittamista sen hyväksilukemisesta kannattaa keskustella rehtorin kanssa.

Hyväksiluvun ehtona on aina, että hankitun osaamisen pitää olla lukion opetussuunnitelman mukaista ja sen pitää vastata laajuudeltaan myönnettyjä opintopisteitä. Yksi opintopiste on 19 oppituntia. Jos suoritukseen ei ole liittynyt opintopisteitä vastaavaa määrää ammattilaisen opetusta eli kyseessä on ollut itsenäinen opiskelu, vaaditaan pääsääntöisesti näyttöä osaamisesta esimerkiksi kokeen tekemistä. Opiskelija ei voi saada samasta opetussuunnitelman sisällön osaamisesta kahta päällekkäistä suoritusta. Esimerkiksi lukion oppimäärää kertaavista valmennuskursseista ei voi pääsääntöisesti saada lisäsuorituksia.

Espoon yhteistarjottimen ja muut virallisen toisen lukio-opetuksen järjestäjän kurssit hyväksi luetaan kyseisen oppiaineen kursseiksi tai muihin opintoihin. Luettaessa opiskelijalle hyväksi opintoja muista oppilaitoksista pitäydytään suoritusoppilaitoksen antamaan arviointiin.

Lukion pakolliset kurssit on arvioitava numeroarvosanoin. Tämä koskee myös hyväksi luettavia muualla suoritettuja pakollisia opintoja. Numeroarvosanan määrittämiseksi voidaan vaatia

lisänäyttöä. Muualla suoritettavat opinnot eivät juuri koskaan vastaa sisällöltään pakollisia kursseja, joten pääsääntöisesti pakollisia kursseja ei voi hyväksi lukea. Tämä koskee mm. vaihto-opiskeluvuonna suoritettuja opintoja. Vaihto-opiskeluvuodesta voidaan yleensä hyväksi lukea 8-15 kurssia riippuen opiskeluaktiivisuudesta, sekä kyseisen koulun opetuksen vastaavuudesta suomalaiseseen opetussuunnitelmaan verrattaessa.

Tiedottaminen

Opetussuunnitelma kokonaisuudessaan on nähtävissä Espoonlahden lukion kansliassa ja www-sivuilla www.jylla.fi.

Koulun kotisivuilla www.jylla.fi on tietoa lukion suorittamisesta ja ajankohtaisista asioista sekä henkilökunnan yhteystietoja. Kurssisuoritusrekisteri, tiedotteita ja pikaviestejä on nähtävillä Wilmassa.

Kaksi kertaa jaksossa varataan aikaa ryhmänohjaukseen ja yleiseen tiedottamiseen. Tiedotusta täydennetään tekstiviestien ja sähköpostin avulla.

Lisäksi opiskelijoiden vanhemmille tiedotetaan puhelimitse, sähköpostilla, kirjeitse sekä vuosittain järjestettävissä vanhempainilloissa.

Opettajat tavoittaa parhaiten Wilma-viestillä. Koulusihteerin ja rehtorin tavoittaa parhaiten sähköpostilla.

Tiedotuspiste: Kanslian ulkopuolella on lokero, jossa on tietoja Matkahuollosta, VR:stä, Lukiolaisten liitosta jne.

Poissaolot

Lukiolain mukaisesti opiskelijan tulee osallistua opetukseen, jollei hänelle ole siitä myönnetty vapautusta. Ryhmänohjaaja voi hyväksyttävästä syystä antaa poissaololuvan enintään viideksi päiväksi. Pitemmäksi ajaksi lupaa on anottava rehtorilta hyvissä ajoin etukäteen. Poissaololupa anotaan Wilma-lomakkeella. Kukin opettaja seuraa opiskelijoiden poissaoloja omalla kurssillaan ja merkitsee poissaolot välittömästi Wilmaan. Huoltaja tai 18 vuotta täyttänyt opiskelija selvittävät poissaolot Wilmassa. Hyväksyttäviä poissaoloja ovat anottu vapaa ja sairastuminen. Koulun henkilökunta voi lisäksi merkitä opiskelijan olevan muussa koulun toiminnassa. Nämä ovat hyväksyttäviä poissaoloja. Wilmassa anottuihin poissaoloihin selvitys tulee automaattisesti ryhmänohjaajan tai rehtorin hyväksynnän jälkeen. Aiheettomia poissaoloja ei saa olla. Aiheettomat poissaolot voivat johtaa kurssin keskeytymiseen. Vaikka opiskelijalla olisi runsaasti hyväksyttäviä poissaoloja, opettajan täytyy vaatia opetussuunnitelman mukaista osaamista, jolloin kurssin arviointi voi olla poissaolojen vuoksi mahdotonta. Tällöin opettaja voi vaatia lisänäyttöä hankitusta osaamisesta tai kurssin käymistä uudelleen. Sairaustapauksissa koulu antaa pyydettyä tukea opiskeluun.

Opintojen keskeytyminen

Ryhmänohjaaja seuraa opiskelijan opinto-ohjelman toteutumista, mikä yleensä tarkoittaa vähintään neljän kurssin suorittamista ja opintojen valmistumista kolmessa vuodessa tai pidennetyillä neljässä. Jos opinto-ohjelma ei näytä toteutuvan, rehtori tekee opiskelijan kanssa sopimuksen ja opinto-ohjelmaa tarkistetaan. Opiskelijalle tarjotaan tukitoimia. Jos tästä huolimatta

opinnot eivät edisty ja opinto-ohjelma ei toteudu, opinnot keskeytyvät ja opiskelija ohjataan muihin opintoihin.

Jos opiskelija itse haluaa erota Espoonlahden lukiossa, hänen tulee ilmoittaa siitä eropäivä mukaan lukien kirjallisesti rehtorille. Oppivelvollisuuden piiriin kuuluvalla on lisäksi oltava tiedossa seuraava opiskelupaikka. Rehtori myöntää eron ja antaa erotodistuksen.

Muita ohjeita

Jokaisella opiskelijalla on oltava oma lokero.

Erityistarvikkeet: Tavanomaisten opiskeluvälineiden lisäksi opiskelija tarvitsee mm. matematiikan, fysiikan, kemia ja liikunnan tunneilla erityisiä välineitä ja varusteita. Kyseisten aineiden opettajat tiedottavat erikseen tarvittavista välineistä.

Oppivelvollisuuden piiriin kuuluvat opiskelijat saavat kaiken välttämättömät tarvikkeet opiskeluun mm. sähköiset oppikirjat ja tietokoneen. Opiskelija on velvollinen pitämään huolta hänelle luovutetuista tavaroista ja pitämään niitä mukana oppitunneilla.

Joistain valinnaisista ja vapaaehtoisista opinnoista saattaa tulla opiskelijalle kuluja, kuten opintomatkoista. Nämä eivät kuitenkaan kuulu valmistumisen kannalta välttämättömiin kokonaisuuksiin tai niille on todellinen maksuton vaihtoehto.

Kirjasto: Aukioloajat ilmoitetaan kirjaston ovissa. Kirjasto on periaatteessa aina avoin hiljaisen työn tekijöille.

Luntauaminen tai plagiointi

Koe, tutkielma tai muu työ hylätään. Tämä voi johtaa myös siihen, että kurssia ei ole mahdollista arvioida. Kotiin ollaan aina yhteydessä, lisäksi asiasta tiedotetaan kaikille opettajille. Tapauskohteisesti harkitaan lukiolain mukaisten rangaistusten käyttämistä.

ESPOONLAHDEN LUKION ARVOT JA JÄRJESTYSSÄÄNTÖ

Arvot

Espoonlahden lukio on opiskelijoita varten. Meillä kaikkia kohdellaan kunnioittavasti ja oikeudenmukaisesti. Opiskelijoiden ja henkilökunnan hyvinvointi syntyy turvallisuudesta, yhteisöllisyydestä ja suvaitsevaisuudesta.

Kielipainotteisena lukiona haluamme edistää opiskelijoidemme kasvua sivistyneiksi yksilöiksi globaalissa monikulttuurisessa maailmassa sekä toimia kansainvälisyyden edelläkävijöinä lukiokoulutuksessa.

Kannustamme opiskelijoita uskomaan omiin kykyihinsä sekä luottamaan itseensä ja tuemme opiskelijan kokonaisvaltaista kasvua. Arvostamme erilaisuutta ja rohkeutta esittää omia perusteltuja näkemyksiä. Toimintamme perustuu ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestäviin arvoihin.

Järjestyssäännöt

Jokaisella kouluyhteisön jäsenellä on oikeus häiriöttömään työskentelyyn: opiskelijoilla opiskeluun, opettajilla opettamiseen ja muulla henkilökunnalla tehtäviensä hoitamiseen. Kouluyhteisön jäsenen tulee asiallisella ja hyvien tapojen mukaisella käyttäytymisellä pyrkiä edistämään koulun työrauhaa arvojen mukaisesti. Järjestyssääntö ja sen antaminen perustuu lukiolakiin, lukioasetukseen ja Espoon kaupungin suomenkielisen opetuksen tulosityksikön toimintaohjeeseen.

Järjestyssääntö on laadittu yhdessä opettajien ja muun henkilökunnan sekä opiskelijoiden kanssa.

Pysäköinti

Polkupyörät ja mopot jätetään koulun alueelle määrätyille paikoille. Autot pysäköidään opiskelijoille varatulle pysäköintialueelle, ei koulun pihalle.

Päällysvaatteet

Päällysvaatteet riisutaan oppituntien ja ruokailun ajaksi. Rehtorintien kiinteistö on sukkakoulu, joten siellä ei voi olla ulkojalkineilla.

Oppitunnit

Oppitunnille on tultava täsmällisesti. Oppitunneilla on oltava mukana asianmukaiset työvälineet. Opiskelija on velvollinen huolehtimaan, että hänellä on tarvittavat oppikirjat ja työvälineet mukana. Opettaja vastaa järjestyksestä oppitunneilla.

Viihtyisyys ja siisteys

Koulun omaisuutta tulee käsitellä huolellisesti. Opiskelija on velvollinen korvaamaan koulun omaisuudelle tahallisesti aiheuttamansa vahingon. Vahingosta on viipymättä ilmoitettava rehtorille, opettajalle tai vahtimestarille. Sisätilat ja koulualue on pidettävä siisteinä ja viihtyisinä. Roskat on laitettava roskakoreihin.